

Gebruik aërosolapparaten en puffers

Definitie

Het gebruik van aërosol, dosisaërosol (puffer) of poederinhalator is een therapie waarbij men door het vernevelen of verstuiven van een geneesmiddel, opgelost in een vloeistof of in poedervorm, aandoeningen van de luchtwegen behandelt.

Mits een juiste ademhalingsstechniek, kan het inademen aangewend worden om bepaalde geneesmiddelen rechtstreeks af te zetten in de longen en luchtwegen.

Deze behandeling laat immers toe zeer snel een maximale hoeveelheid geneesmiddel lokaal in de luchtwegen te deponeren waarbij een snelle en krachtige therapeutische werking bekomen wordt met een minimum aan nevenwerkingen.

Aërosolapparaten

De frequentie van de behandeling varieert tot 4 à 6 maal/dag naargelang het voorschrift. Hou u nauwgezet aan de indicaties van de geneesheer.

Gebruik:

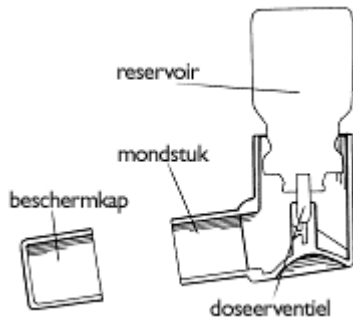
- Het te vernevelen product (voorschrift behandelende geneesheer) wordt in de verstuiver ingebracht.
- Zet het toestel aan.
- Aan/uit knop elektrisch toestel.
- Persluchtmanometer op 5 à 6 l/min opendraaien (ziekenhuis).
- Omsluit het mondstuk met de lippen of plaats het masker op het aangezicht.
- Rechtop zitten en het hoofd licht achterover buigen.
- Adem altijd in langs de mond en niet langs de neus. De neus is immers een filter die de medicatie tegenhoudt.
- Adem langzaam en rustig in (ongeveer 10 tot 15 inademen per minuut), maar diep (trek daarbij uw buik niet in en zet uw borst niet uit), zodat de druppeltjes zo ver mogelijk kunnen doordringen in de luchtwegen.
- Stop na elke inademing een paar seconden (met gesloten mond), zodat het werkzame product zich kan afzetten in het te behandelen orgaan.
- Adem vervolgens diep en snel uit langs de mond of de neus. Hoe dieper u uitademt, hoe meer lucht de goed geledigde longen kunnen opnemen bij de volgende inademing.
- Spoel de mond en gorgel de keel na elk gebruik om de kans op irritatie en schimmelinfecties aanzienlijk te verminderen. De smaak van de gebruikte medicatie wordt zo ook verwijderd.

Tips:

- Om de medicatie aan te lengen gebruikt men steeds fysiologisch serum (0,9%). Gebruik nooit water of gedistilleerd water.
- Nooit koude oplossingen inhaleren.

- Goed opletten voor dosagefouten bij de bereiding van de oplossing.
- Controleer en reinig regelmatig de apparatuur.
Het is voldoende om het mondstuk en het vloeistofreservoir af te spoelen onder een lopende kraan.
Vervang regelmatig de aanwezige filters om drukverlies en verontreiniging te voorkomen.
- Nooit een medicatie van een vorige aërosolbeurt mengen met nieuwe oplossing.

Dosisaërosol (zakverstuiver)

Gebruik:

- De beschermdop verwijderen.
- Schud de zakverstuiver krachtig.
De medicatie bevindt zich bovenaan en het drijfgas onderaan in de flacon. Door te schudden wordt de medicatie gemengd met het drijfgas.

- Het apparaat rechtop houden en tussen twee vingers nemen, de wijsvinger op de basis van het reservoir en de duim op het mondstuk.
- Diep uitademen.

- Rechtop zitten en het hoofd licht achterover buigen.
- Neem het mondstuk tussen de tanden en omsluit het volledig met de lippen.
- Adem rustig en diep in en druk tegelijkertijd op het tankje.

- Neem de dosisaërosol uit de mond en stop de ademhaling gedurende 10 seconden.
- Adem langzaam uit.
- Wacht ongeveer 30 à 60 seconden voor de volgende inhalatie van dezelfde verstuiver.
- De beschermdop terug op het mondstuk plaatsen.
- Spoel de mond en gorgel de keel na elk gebruik om de kans op irritatie en schimmelinfecties aanzienlijk te verminderen. De smaak van de gebruikte medicatie wordt zo ook verwijderd.

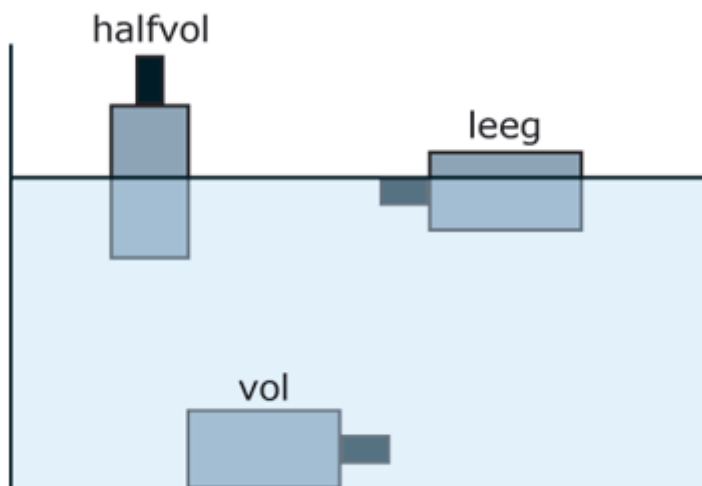
Tips:

Onderhoud:

- Het is voldoende om het mondstuk van de verstuiver af en toe onder de kraan af te spoelen. Verwijder wel eerst het spuitbusje.
- Wanneer de uitstroomgaatjes van het spuitbusje toch verstopt geraken, kan je deze met een speld weer openprikken.

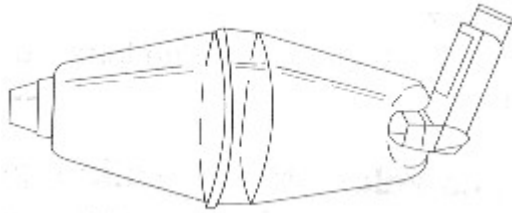
Hoe controleren of de inhalator bijna leeg is?

- Je controleert dit het best door het spuitbusje uit de plasticen houder te nemen en deze in een bakje water te leggen.
- Hoe minder dosissen het spuitbusje bevat, hoe meer lucht er in zit met als gevolg dat deze zal stijgen.

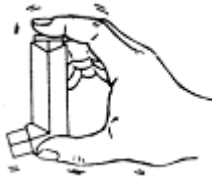
- Het metalen reservoir wel goed afdrogen vooraleer je het terug in de houder plaatst.

Dosisaërosol met voorzetskamer

Gebruik:

- De beschermdop verwijderen.
- Schud de zakverstuiver krachtig en sluit deze aan op de inhalatiekamer.
De medicatie bevindt zich bovenaan en het drijfgas onderaan in de flacon. Door te schudden wordt de medicatie gemengd met het drijfgas.

- Rechtop zitten en het hoofd licht achterover buigen.
- Neem het mondstuk van de inhalatiekamer tussen de tanden en omsluit het volledig met de lippen.
- Verstuif één puf per keer in de inhalatiekamer.
- Adem 3 à 5 maal rustig en diep in langs de mond.
- Wacht ongeveer 30 à 60 seconden voor de volgende puf van dezelfde verstuiver.
- De beschermdop terug op het mondstuk plaatsen.
- Spoel de mond en gorgel de keel na elk gebruik om de kans op irritatie en schimmelinfecties aanzienlijk te verminderen. De smaak van de gebruikte medicatie wordt zo ook verwijderd.

Tips:

Eerste gebruik

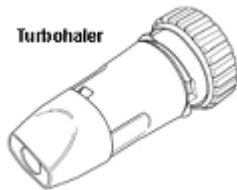
- Voor men de inhalatiekamer de eerste keer gebruikt, moet men de volgende maatregelen nemen:
De kamer reinigen met zeepsop (zie onderhoud).
De kamer voorbereiden d.w.z. twee pufjes te verstuiven in de inhalatiekamer waardoor een laagje gelegd wordt op de wand en de elektrostatische kracht verminderd wordt.

Onderhoud

- De binnenwand van de inhalatiekamer is sterk elektrostatisch geladen waardoor een deel van de druppeltjes aan de wanden blijft kleven.
- Het is voldoende om de inhalatiekamer éénmaal per week te reinigen:
Neem de verschillende delen van de inhalatiekamer uit elkaar.

Dompel ze onder in een lauwe zeepoplossing.
Niet afspoelen of afdrogen, maar aan de lucht laten drogen!!!

Turbohaler

Gebruik:

- Neem een rechttzittende houding aan.
- De Turbohaler rechtop houden.
- De inhalator éénmaal laden:
 - De inhalator rechtop houden met de opening naar boven.
 - Draai het gekarteld wiel onderaan volledig naar één kant en vervolgens naar de andere kant tot je een klik hoort. De inhalator is nu geladen ②
- Rechtop zitten en het hoofd licht achterover buigen.
- Neem de inhalator in de mond (tussen de tanden) en omsluit het mondstuk goed met de lippen ③.
- Adem krachtig en snel diep in.
- De adem 5 à 10 tellen inhouden.
- Neem de inhalator uit de mond en adem daarna pas rustig uit.
- Wacht ongeveer 30 à 60 seconden voor een volgende inhalatie.
- De beschermdop terug op de inhalator plaatsen.
- Spoel de mond en gorgel de keel na elk gebruik om de kans op irritatie en schimmelinfecties aanzienlijk te verminderen.

Tips:

- Onder het mondstuk bevindt zich een klein venstertje dat bij voldoende dosissen een wit strookje vertoont. Op het ogenblik dat hier een rood strookje verschijnt, zijn er nog 20 inhalaties mogelijk. Wordt het venstertje volledig ingenomen door het rode strookje, dan is de inhalator volledig leeg. Soms wordt ook een cijferaanduiding weergegeven.

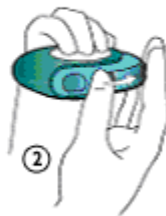
- Als men niet meer weet of men de Turbohaler geladen heeft, mag men gewoon opnieuw laden. Er wordt telkens maar één dosis vrijgegeven.
- Bij inhalatie merk je niets, er komt noch smaak, noch geur vrij.
- Bij het schudden hoor je niet de medicatie maar de droogkorrels in een apart reservoir.
- Bewaar de inhalator op een koele, droge plaats.
- De Turbohaler mag niet afgespoeld worden. Zonodig kunt u het mondstuk schoonmaken met een vochtig doekje.

Diskus

Gebruik:

- Neem een rechthoudende houding aan.
- De diskus horizontaal houden .
- De diskus éénmaal laden ②.
- Adem rustig en volledig uit (niet door de diskus).
- Rechtop zitten en het hoofd licht achterover buigen.
- Neem het mondstuk tussen de tanden en omsluit het mondstuk goed met de tanden ③.

- Adem diep in.
- De adem 5 à 10 tellen inhouden.
- Neem de diskus uit de mond en adem daarna pas rustig uit.
- Wacht ongeveer 30 à 60 seconden voor een volgende inhalatie.
- De beschermkap terug op de diskus plaatsen.

- Spoel de mond en gorgel de keel na elk gebruik om de kans op irritatie en schimmelinfecties aanzienlijk te verminderen.

Tips:

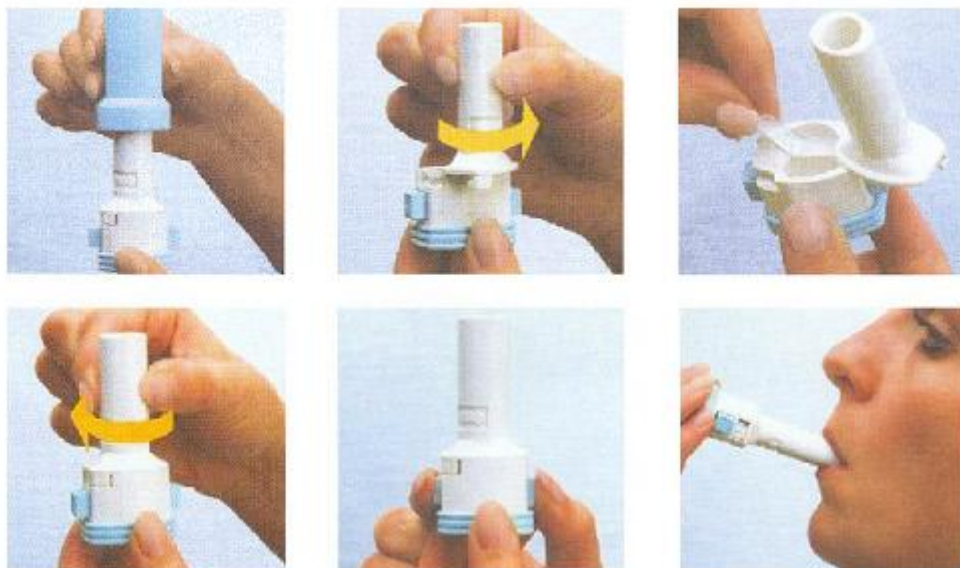
- Open de diskus door de duimgreep naar achteren te draaien. Je hoort een klik.
Sluit de diskus door de duimgreep weer naar je toe te halen. Ook nu hoor je een klik.
- Het venstertje boven op de diskus geeft aan hoe vaak u nog kunt inhaleren.
- Bij inhalatie proef je een licht zoete smaak in de mond.
- De diskus mag niet afgespoeld worden. Zonodig kun je het mondstuk van de diskus schoonmaken met een vochtig doekje.

Aerolizer

Gebruik:

- Neem een rechthoudende houding aan.
- Verwijder de beschermkap.
- Houd de onderkant van de inhalator stevig vast en draai het mondstuk open in de richting van de pijl op het inhalatiehulpstuk.
- Plaats de capsule in het capsulevormige compartiment in het onderste gedeelte van de inhalator. Het is van belang dat de capsule pas vlak voor gebruik uit de blister wordt gehaald.
- Draai het mondstuk in de gesloten positie.
- Druk op de zijknoppen, waarbij de inhalator rechtop gehouden wordt. Laat vervolgens de knoppen los.
- Rechtop zitten en het hoofd licht achterover buigen.
- Neem de inhalator in de mond (tussen de tanden) en omsluit het mondstuk goed met de lippen.
- Adem krachtig en snel diep in.
- De adem 5 à 10 tellen inhouden.
- Neem de inhalator uit de mond en adem daarna pas rustig uit.
- Maak de inhalator open om te zien of er nog poeder in de capsule is achtergebleven.
- Na gebruik moet de lege capsule verwijderd worden, het mondstukje gesloten en de beschermkap opnieuw aangebracht.
- Wacht ongeveer 30 à 60 seconden voor een volgende inhalatie.
- De beschermdop terug op de inhalator plaatsen.
- Spoel de mond en gorgel de keel na elk gebruik om de kans op irritatie en schimmelinfecties aanzienlijk te verminderen.

De Handihaler®

Gebruik:

- Neem een rechthoudende houding aan.
- Haal een capsule uit de blister. De capsules bevatten tiotropiumbromide. Het inhalatiepoeder zit in een lichtgroene harde capsule en heeft een wit geelachtige kleur. De capsules zijn individueel verpakt per dertig of zestig stuks in blister strips. Wanneer de medicatie dient ingenomen te worden moet men de blister strips in twee delen lang de perforatielijn en vervolgens de aluminiumfolie verwijderen door in de richting van de pijl te trekken tot een capsule zichtbaar wordt. Iedere capsule is individueel verpakt.
- Klap het mondstuk van de Handihaler® open.
- Plaats de capsule in de Handihaler®. Hoe de capsule in de capsulehouder gebracht wordt is van geen belang.
- Sluit het mondstuk. Het mondstuk van de handihaler dient goed gesloten te worden vooraleer je de volgende stap wil ondernemen. Door een “klik” te horen weet je dat het mondstuk goed dicht is. Laat de beschermkap open.
- Houd de Handihaler® met het mondstuk rechtop, en druk éénmaal op de groene knop langs de handihaler. Om het poeder te kunnen inhaleren moet de capsule binnenin de capsulehouder worden doorprikt. Dit door het indrukken en loslaten van de groene knop worden er gaatjes in de capsule geprikt, zodat het poeder uit de capsule kan vrijkomen wanneer men inhaleert. Dit mag een tweede keer herhaald worden. Eenmaal doorprikt moet de handihaler rechtop gehouden worden anders verliest men het poeder.

- Houd de Handihaler® van je mond weg en adem volledig uit. Men moet er wel op letten dat men niet in het mondstuk uitademend of te blazen dit om te beletten dat het poeder bevochtigd wordt. Indien dit wel gebeurt moet men een nieuwe capsule nemen.
- Neem de Handihaler® in de mond na volledige uitademing en omsluit het goed met de lippen. Zorg ervoor dat de tong en lippen de opening niet afsluiten.
- Buig het hoofd licht achterover om te voorkomen dat aërosolpartikels blijven hangen in de keelholte.
- Adem langzaam en diep in.
- Houd 5 - 10 sec de adem in.
- Verwijder de Handihaler® uit de mond en adem rustig uit.
- Herneem stap 10 tot 11 tot je zeker bent dat alle medicatie geïnhaled is.
- Open dan het mondstuk en gooi de capsule weg.
- Maak de Handihaler® één keer per maand schoon. Open de beschermkap en het mondstuk. Open vervolgens de capsulehouder door de drukknop op te tillen. Spoel de Handihaler® helemaal uit met warm water om achtergebleven poederresten te verwijderen. Droog de Handihaler® grondig door het achtergebleven water met een papieren doekje te verwijderen. Laat de Handihaler® vervolgens aan de lucht drogen en laat daarbij de beschermkap, mondstuk en de capsulehouder open. Dit duurt ongeveer 24 uur. Maak het daarom onmiddellijk na gebruik proper zodat het klaar is voor de volgende toediening. De buitenkant van de Handihaler® kan met een vochtig doekje worden schoongemaakt.

Algemeenheden

Therapietrouw

Zelfs al merk je geen onmiddellijk effect van de medicatie, toch is het zeer belangrijk om de medicatie op vaste tijdstippen te nemen. Zo voorkom je klachten in de nabije toekomst.

De behandeling moet ook in het ziekenhuis verdergezet worden, tenzij de stopzetting expliciet door de behandelende geneesheer wordt beëindigd.

Kortademigheid voorkomen

Voldoende spiertraining.

Eventueel zuurstof toedienen gedurende inspanningen (doktersadvies!)

Voeding optimaal aanpassen (dieet, voedingssupplementen).

Deel je dag goed in:

Prioriteiten stellen: activiteiten die energie- en inspanningsrovend zijn, kan je beter uitstellen tot op een later tijdstip wanneer je minder kortademig bent.

Regelmatig rustpauzen inlassen en uitputting trachten te vermijden.

Bij het ophoesten van sputum een goede techniek toepassen: hoesten met open mond.

Relaxatieoefeningen.

Vermijd irritatie door prikkels: scherpe geuren, mist, temperatuur-schommelingen, ...